

26.02.2018

Asia/15

§ 110

Valtuutettu Sanna Vesikansan toivomusponsi lapsikohtaisesta budjetoinnista kaupunkistrategian valmistelussa

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Esitysehdotuksen loppuun lisäys:

“Samalla kaupunginhallitus päättää, että jatkossa varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten lukumäärä tarkistetaan kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa talousennusteiden yhteydessä neljä kertaa vuoden aikana. Jos lapsimäärä ja sitä seuraavat kustannukset ovat budjetoitua suuremmat, lautakunta tekee ehdotuksen lisämäärärahan myöntämisestä kaupunginvaltuustolle. Lisämäärärahan suuruus määritetään sen hoitomuodon kustannusten mukaan, johon ylitys kohdistuu.”

Reetta Vanhasen vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 15.2.2017 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Sanna Vesikansa) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 15.2.2017 asiaa eräiden vuoden 2016 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen, toimintakatteen allittaminen ja käyttötarkoituksen muuttaminen, kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään määrärahojen ylitysoikeudet kaupunginvaltuusto päättää kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä selvittää mahdollisuudet siirtyä lapsikohtaiseen budjetointiin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.” (Sanna Vesikansa)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu opetuslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan lausunnot.

Opetuslautakunta päätti 16.5.2017 § 71, että Helsingin kaupungin ylläpitämien peruskoulujen budjettikehyslaskennassa luovutaan vuoden 2018 alusta alkaen tuntikehyskaavaan perustuvasta opetus- ja avustajaresurssien laskennasta. Nämä korvataan euroa/oppilas-pohjaisella laskennalla, joka vaihtelee koulutusasteittain ja koulutusmuodoittain. Lisäksi perusopetuksessa on käytössä oppilasmäärästä riippumaton koulukohtainen perusmääräraha, joka turvaa oppilasmäärältään pienille kouluille suhteellisesti suuremman resurssin kuin oppilasmäärältään suurille kouluille. Koulukohtaisissa budjeteissa huomioidaan myös koulujen erot henkilöstörakenteessa.

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunnossa 16.5.2017 § 66 todetaan, että varhaiskasvatuksen osalta tarpeet muuttaa ja kehittää lapsikohtaisia budjetointiperiaatteita on tarkoituksenmukaista selvittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käynnistymisen, eli 1.6.2017 jälkeen.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuusto on 29.11.2017 hyväksynyt kaupungin talousarvion vuodeksi 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2020.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosille 2017–2021. Kaupunkistrategia on ollut lähtökohtana valmisteltaessa talousarvioehdotusta 2018 ja on lähtökohta valtuustokauden talousarvioille ja -suunnitelmille sekä toimenpiteille.

Kaupunginhallitus päätti kaupunginvaltuuston kaupunkistrategian hyväksymistä koskevan päätöksen täytäntöönpanopäätöksessään

13.10.2017 kehottaa lautakuntia ja johtokuntia, toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia sekä tytäryhteisöjä

- toteuttamaan kaupunkistrategiaa 2017-2021

- ottamaan kaupunkistrategian linjaukset mahdollisuuksien mukaan huomioon jo vuoden 2017 toiminnassa

- ottamaan kaupunkistrategian lähtökohdaksi valmisteltaessa vuoden 2018 toimintasuunnitelmia ja tulosbudjetteja sekä valtuustokauden myöhempiä talousarvioita ja –suunnitelmia

Kaupunkistrategian toimenpiteiden toteutus ja priorisointi tapahtuu osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua talousarvion laatimisen yhteydessä kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvioehdotuksen raamin puitteissa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunkistrategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupunkistrategia ei sisällä kirjausta siitä, että strategiakauden aikana suunniteltaisiin tai oltaisiin siirtymässä lapsikohtaiseen budjetointiin. Kaupunkistrategiassa on kuitenkin lukuisia kirjauksia, jotka liittyvät kasvatukseen ja koulutuksen toimialaan. Subjektiiivinen päivähoito-oikeus ja varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus säilytetään nykyisellä tasolla. Varhaiskasvatuksen maksuttomuutta edistetään siten, että se on maksutonta viiden vuoden iästä alkaen vähintään neljä tuntia päivässä. Valtuustokauden aikana valmistellaan päätökset maksuttomuuden ulottamisesta myös nuorempiin ikäryhmiin. Englannin kielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä kaksinkertaistetaan. Kiinan kielen opetusta laajennetaan sekä vahvistetaan muuta kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta. Lisäksi Helsingissä laaditaan maahanmuuttajien osaamistason kohottamiseksi maahanmuuttajien kasvatukseen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma, joka ulottuu varhaiskasvatuksesta aikuis-koulutukseen. Kaupunki huolehtii myös riittävästä suomi ja ruotsi toisena kielenä-opetuksesta ja kasvatukseen ja koulutukseen vuoden 2018 tulosbudjetissa on varauduttu turvaamaan perusopetuslain mukaisen ilta-päivätoiminnan paikat kaikille halukkaille ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille sekä erityistä tukea tarvitseville.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

26.02.2018

Asia/15

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesikansa Sanna, toivomusponsi 2, Kvsto 15.2.2017 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Toivomusponnen esittäjä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.02.2018 § 91

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.02.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 16.05.2017 § 66

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Sanna Vesikansan toivomusponnosta koskien kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä selvittämistä mahdollisuudesta

siirtyä lapsikohtaiseen budjetointiin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa:

Varhaiskasvatuksessa on jaettu määrärahat talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa saadun talousarvioraamin mukaisesti eri toimintoihin seuraavasti: Päiväkotihoido, ostopalvelupäiväkotihoido ja maksusitoumukset, perhepäivähoito, lasten kotihoidontuki, yksityisen hoidontuki sekä leikkitoiminta. Lisäksi hallinnolla on ollut omat määrärahasa, kuten on ollut viraston yhteisiä määrärahoja. Määrärahojen jako eri toimintoihin perustuu muun muassa edellisen vuoden tilinpäätökseen, kulu- luvan vuoden toteutuneisiin virallisiin ennusteisiin sekä talousarviovuoden arvioituihin menoihin jakautuen eri tiliryhmiin.

Edellä mainituille toimintoille on laskettu suoritekohtaiset yksikkökustannukset. Suoritetavoitteet lasketaan tilanteessa 31.12. Yksikkökustannukset ovat €/lapsi omissa päiväkodeissa, €/lapsi ostopalvelupäiväkodeissa (sis. maksusitoumukset), €/lapsi perhepäivähoidossa, €/lapsi lasten kotihoidontuella ja €/lapsi yksityishoidontuella. Alle kouluikäisten kerholasten yksikkökustannuksena(€/lapsi kerhossa) on käytetty keskimääräistä kustannusta kerhojen vaihtelevan koostumuksen vuoksi. Virallisten ennusteiden yhteydessä seurataan edellä mainittujen toimintojen kustannusten toteutumista sekä lasten määrän toteutumista ja ennustetaan näiden perusteella toimintojen yksikkökustannuksia.

Varhaiskasvatuksen osalta tarpeet muuttaa ja kehittää lapsikohtaisia budjetointiperiaatteita on tarkoituksenmukaista selvittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnan käynnistymisen, eli 1.6.2017 jälkeen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Opetuslautakunta 25.04.2017 § 51

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Peruskoulujen nykyiset määrärahojen laskentaperiaatteet perustuvat opetuksen resursseja lukuun ottamatta arvioituihin todellisiin kustannuksiin (vuokrat, tukipalvelut), oppilasmäärästä riippuviin resursseihin ja joiltain osin tarveharkintaan. Poikkeuksena ovat kuitenkin olleet ope-

tuslautakunnan päättämät peruskoulujen tuntikehyskaavat, sekä positiivisen diskriminaation määrärahojen laskentaperiaatteet. Tuntikehyskaavat tuottavat pääsääntöisesti koulun oppilasmäärään ja joiltain osin opetusryhmien määrään (esim. luokkamuotoinen erityisopetus, valmistava opetus, esi- ja lisäopetus) pohjautuvan laskennallisen tuntimäärän opetukseen ja koulunkäyntiavustajiin. Nämä eurotetaan osaksi peruskoulujen kokonaisbudjettikehyksiä koulukohtaisilla tuntihinnoilla, jotka perustuvat edellisen vuoden toteutuneisiin tuntihintoihin.

Opetusvirasto on valmistellut opetuslautakunnan päätettäväksi uudistetut periaatteet. Opetuslautakunta käsitteli niitä 14.2.2017 kokouksessaan ja päätti palauttaa ne uudelleen valmisteltavaksi. Opetuslautakunta käsittelee uutta esitystä kokouksessaan 25.4.2017.

Uusia laskentaperiaatteita on valmisteltu yhteistyössä viraston hallinnon, rehtoreiden sekä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Laskentaperiaatteet on käyty läpi sekä suomen- että ruotsinkielisten rehtoreiden kanssa helmikuussa 2017 järjestetyissä tilaisuuksissa.

Opetuslautakunnan päättämiä positiivisen diskriminaation periaatteisiin ei esitetä muutoksia. Myöskään virastossa määriteltäviä muita laskentaperiaatteita (vuokrat, tukipalvelut, aine- ja tarvikemäärärahat, harkintaan perustuvat määrärahat) ei ole tarkoitus muuttaa.

Rahoitusperiaatteita esitetään muutettavaksi nyt tuntikehyskaavoilla laskettavien opetuksen ja avustuksen resurssien osalta. Ne lasketaan esityksen mukaan jatkossa pääosin euroa/oppilas eli euroa/lapsi-periaatteella. Esitykseen sisältyy oppilasmäärästä riippumaton koulukohtainen perusmääräraha, joka turvaa oppilasmäärältään pienille kouluille suhteellisesti suuremman resurssin kuin oppilasmäärältään suurille kouluille. Budjeteissa huomioidaan esityksen mukaan myös koulujen väliset erot henkilöstörakenteessa.

Varhaiskasvatuksen osalta tarpeet muuttaa budjetointiperiaatteita on perusteltua selvittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnan käynnistymisen jälkeen kokonaisuutena (sekä suomen- että ruotsinkielinen varhaiskasvatus).

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi